

Täysistunto

Tiistai 19.10.2021 klo 16.34—18.27

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain sekä ratalain 24 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 138/2021 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 20/2021 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Käsittelyn pohjana on liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 20/2021 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Edustaja Kymäläinen, esittelypuheenvuoro, olkaa hyvä.

Keskustelu

17.49 **Suna Kymäläinen sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö koskee liikennejärjestelmästä ja maanteistä annettua lakia sekä ratalakia. Ehdotetuilla muutoksilla pantaisiin kansallisesti täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi tieinfrastruktuurin turvallisuuden hallinnasta annetun direktiivin muuttamisesta eli niin kutsuttu tieturvallisuudirektiivi. Muutokset koskevat liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain säännöksiä tieturvallisuuden hallinnasta Euroopan laajuisen tieverkoston maanteillä. Olennaisimmat muutokset koskisivat muun muassa lain soveltamisalan laajennusta, tieosuuksien luokittelun korvaavaa verkon laajuisista tieturvallisuusarviointia sekä turvallisuuden hallintamenettelyjen seuranta.

Lisäksi liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain sekä ratalain muutoksilla säädettäisiin valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arvioinnista niiden maanteiden ja rautateiden hankkeiden osalta, joihin sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenetelystä annettua lakia.

Herra puhemies! Valiokunta pitää mietinnössään esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena direktiivin implementointina.

Valiokunnan kuulemat asiantuntijat ovat pääosin olleet tyytyväisiä siihen, että soveltamisalaa on laajennettu. Nykyisin sääntely koskee Euroopan laajuisen liikenneverkon, TEN-T:n, teitä, joiden pituus Suomessa on 5 199 kilometriä. Jatkossa säännökset koskevat Suomessa myös kansallisen pääväyläasetuksen mukaisia maanteiden pääväyliä ja verkon laajuus on 6 572 kilometriä. Valiokunta korostaa tämän lisäksi tarvetta sekä parantaa myös muiden teiden turvallisuutta että pitää huolta niiden kunnostustarpeista.

Valiokunta kiinnittää tässä yhteydessä huomiota liikenne- ja viestintäministeriössä valmisteilla olevaan liikenneturvallisuusstrategiaan, joka sisältää kaikkia liikennemuotoja koskevat tehokkaat keinot liikenteen turvallisuuden parantamiseksi ja liikenneonnettomuuksien ehkäisemiseksi. Liikenneturvallisuusstrategian tavoitteita ohjaa alun perin tieli-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 120/2021 vp

kenteelle asetettu nollavisio, joka ulotetaan nyt koskemaan kaikkia liikennemuotoja: tie- ja raideliikennettä, ilmailua sekä veneilyä.

Tämän lisäksi valiokunta kiinnittää huomiota itsemurhien ehkäisyohjelmaan vuosille 2020—2030, joka sisältää monta ehdotusta toimenpiteiksi itsemurhakuolemien estämiseksi maassamme. Valiokunta korostaa erityisesti toimenpidettä, jonka mukaan huomioidaan itsemurhavaara liikenneturvallisuuksissa, ja katsoo, että liikenneturvallisuuksia tuleekin tarkastella kokonaisvaltaisesti. Myös onnettomuustilastointia olisi tarpeen kehittää siten, että selvät itsemurhatapaukset tilastoitaisiin mahdollisuuksien mukaan erikseen.

Asiantuntijakuulemisessa huomiota on myös kiinnitetty keskikaiteiden merkitykseen liikenneturvallisuuksien parantamiselle. Tämän vuoksi valiokunta korostaa, että keskikaiteita tulee pyrkiä mahdollisimman laajasti lisäämään.

Kiitän koko valiokuntaa asian aktiivisesta käsittelystä.

Arvoisa puhemies! Valiokunta esittää, että hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina. Valiokunnan mietintö on yksimielinen.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen poissa. — Edustaja Soinikoski, olkaa hyvä.

17.53 Mirka Soinikoski vihr: Arvoisa puhemies! Käsittelyssä oleva hallituksen lakiesitys linkittyy oleellisesti valtakunnalliseen Liikenne 12 -suunnitelmaan, jonka yhtenä tavoitteena on edistää siirtymistä fossiilittomaan liikenteeseen. Hallituksen esityksessä on kahden eri EU-direktiivin sisältöjä, joiden tarkoituksena on parantaa tieturvallisuuksia ja rajat ylittävien infrahankkeiden ympäristövaikutusten arviointia. Tavoitteena on, että kaikissa EU-jäsenmaissa noudatetaan samaa tieturvallisuuskriteeristöä. Nämä asiat on huomioitava myös valtakunnallisen Liikenne 12 -suunnitelman toimeenpanovaiheessa. Tie- ja rataverkkojen turvallisuus on asia, josta emme voi tinkiä. Ympäristö- ja ilmastovaikutusten arviointi pitää ottaa kiinteäksi osaksi liikennehankkeiden suunnittelua.

Arvoisa puhemies! Valiokunta kiinnitti erityistä huomiota itsemurhien ehkäisyohjelmaan vuosille 2020—2030 ja sen sisältämiin toimenpiteisiin itsemurhakuolemien vähentämiseksi Suomessa. Onnettomuustilastointia olisi tarpeen kehittää siten, että selvät itsemurhatapaukset tilastoitaisiin mahdollisuuksien mukaan erikseen omaksi ryhmäksi.

Asiantuntijakuulemisessa kiinnitettiin huomiota keskikaiteiden merkitykseen liikenneturvallisuuksien parantamisessa, ja valiokunta katsoi, että keskikaiteita tulee pyrkiä lisäämään Suomen tieliikenteessä.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 138/2021 vp sisältyvien 1.—2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.